

ni vedela, kdaj in kako bode mogla to obljubo izpolniti; zato je Muka založil knjigo sam; »to pak sem rad učinil, ker se nadejam, da najde ta s trdom in ljubeznijo zbrani in izdani »srbski pregovornik« kot živo vrelo ljudske modrosti ne le pri mojih ljubih zemljakih, temveč tudi zunaj pri slovanskih narodopiscih in znanstvenikih ljubezen in pripoznanje.«

Istina, vse pripoznanje in občudovanje zasluži požrtvovalnost moža, ki ob ogromnih težavah rešuje vsaj znanosti kos slovanstva in se pri tem ne boji ne truda ne stroškov.

Dr. Fran Ilesič.

Dva ruska koncerta v Ljubljani. Dva dni zapored, dne 6. in 7. marca t. l., je vabila ljubljansko občinstvo ruska glasba v koncertno dvorano: došla je v goste pevska družba Nadine Slavjanske, drugi dan pa ruska komorna pevka Marija Ivanovna pl. Gorlenko-Dolina, ta pod pokroviteljstvom »Glasbene Matice«, prva pod pokroviteljstvom velikega renomeja, ki si ga je priborilo ime Slavjanskega širom sveta. Dobri ta renome je bil pač v korist gmotnemu uspehu, ne pa tudi umetniškemu, kajti zapustila je Slavjanske družba po sedanjem nastopu trezno prepričanje, da je le še odsev onega, s čimer si je stari Slavjanski, oče Nadine, priboril svetovni ugled, in da je le še malo tudi onega, kar je Nadina še pred nekaj leti podajala. Blagoslovljena je bila vznesena vnema, s katero se je zavzel stari Slavjanski za rusko narodno glasbo, podajajoč njeno poezijo v imponujoči mogočnosti gorečega apostola; sedanjemu zboru, skrčenemu na število 24 mož in dečkov — pevk v njem razen Nadine Slavjanske ni več — je ruska pesem le še tržni predmet, ki mu je dolga raba pobrala vso svežost in mu zatemnila sijaj intimne izvirnosti. Še podaje zbor svoj ruski narodni spored virtuosno, toda neprisiljenosti ni v njem in ne prisrčnosti, manjka mu toplote, ki jo odseva oduševljenost, manjka mu duše kakor njegovim balalajka-instrumentom, s katerimi je zbor nastopil tudi kot orkester.

Zaželjeni užitek je pa došel poslušalcem v izredni meri pri koncertu Gorlenko-Dolinove. Veličastni glas proslavljene ruske pevke se druži z umetniškim pojmovanjem in vročim čutom. Mogočni, za vsako stopnjevanje pa tudi za nežne nianse enako usposobljeni in dovtetni glas oživlja prisrčnost, ki seva iz pevkine duše. Ob polni zavesti svoje zmagovitosti podaje Gorlenko-Dolinova svoje pesmi z neoporekljivo lepoto okusno in ljubeznivo, z zanosom umetnice, ki spoštuje ne le skladatelja, ampak tudi občinstvo svoje. Bogati njen spored je obsegal skladbe Glinke, Čajkovskega, Smetane, Korzakova, Kjuja, Kalnikova, Dargomyžskega in Grečaninova, lepo vrsto zanimivih opernih arij in pesmi izbrane vrednosti in mnogovrstnega značaja, ki so dale' koncertantinji priliko, izkazati se v vseh registrih svojega oduševljenega temperamenta, ki mu je temeljni znak veselje do dobrodušne šegavosti.

Koncerta se je udeležil tudi moški zbor »Glasbene Matice« pod vodstvom koncertnega vodje g. Mateja Hubada. Podal je le eno točko, Brucknerjevo skladbo »Sen in resnica«, to pa z dovršenostjo, ki opravičuje sodbo, da je uvrstil zbor s to točko v lavorjev venec svojih uspehov najlepši, najsijajnejši sad vzorne svoje marljivosti.

Dr. Vladimir Foerster.

Novi akordi, letnik II., številki 4. in 5. Januarska številka »Novih akordov« prinaša sliko prof. Frana Gerbiča, marljivega muzika in skladatelja, čigar ime sega v prve početke slovenske glasbene literature. Gerbič je tudi »Novim akordom« uglajal pot med Slovenci, katerim je neposredno pred njimi dve leti izdajal prvi slovenski glasbeni list »Glasbeno Zoro«. Kot skladatelj je uvrščen Gerbič v januarski številki z obsežnim ženskim trospevom »Rožmarin«, s prijazno, po dobro doneči melodijoznosti stremečo skladbo. Peti sešitek pa prinaša sliko pri Slovencih in Čehih uspešno akreditiranega skladatelja modernih nazorov, Josipa Procházkke, ki mu je priznanje doneslo že več daril od češke akademije in glasbeno-literarnih družb. O produktivnosti Procházkovi svedočijo tudi »Novi akordi«, ki imajo v njem izbornega, vsakemu dobro došlega sotrudnika. Tudi zadnja dva sešitka objavljata tri nove skladbe: sveže in gladko pisano klavirsko skladbo »Impromptu« ter »Poslednja noč« in »Bolne rože«, dva v poetičkem razpoloženju ustvarjena speva za en glas ob spremljajočem klavirju. Pevcem solistom podajeta novi skladbi še R. Sa v i n s temperamentno svojo »Predsmrtnico« in dr. G. Krek s svojim mogočno zasnovanim, učinkljivim spevom »V brezupnosti«. Zborna literaturo pomnožujeta za lep, blagoglasen mešan zbor isti skladatelj s svojo sladko nadihnjeno kitično pesmijo »Povejte, ve planine«, dr. Anton Schwab pa z mehko občutenim moškim zborom »Slanica«. Drobna dva zbora podaje Hinko Druzovič v harmonizacijah narodnih »Je pa davi slanica pala« za moški in »Žalost« za mešan zbor. S svojim mešanim zborom »V gozdu«, ki je uporabljen v njem ugodno ponavljajoči se lovski motiv, je Emil Adamič vsekakor simpatičnejši nego s klavirsko skladbo »Spominski list«, ki bi jo imenovali raje suhoparno »etudo«. Dobro pa dojde pianistom Viktorja Parme krepka in z vero ob hipni srečni invenciji koncipirana korčnica »Ne vdajmo se!«, ki je par njegovim popularnim »Mladim vojakom«. Končno sta med bogato vsebino obeh zvezkov še dve orgelski skladbi, dr. Gojmira Kreka »Slavnostna predigra«, svojemu značaju primerno glasno šumeča fantazija, in Emila Komela »Fugirana predigra«.

Dr. Vladimir Foerster.

Slovensko gledišče

Slovensko gledišče. A. Drama. Glediška sezona se nagiblje, a na odru ni zaznati še nikake utrujenosti in z veseljem opažamo vedno nove pojave ne navadne energije, ki se razodeva letos v glediškem vodstvu. Vedno zopet kaka noviteta! Kot novost nam je omeniti dne 28. februarja in 3. pa 22. marca uprizorjeno Shakespearjevo romantično bajko v petih dejanjih »Sen kresne